

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ”

ГР. СОФИЯ 1000, УЛ. “ГЕН. ЙОСИФ В. ГУРКО” № 6
ТЕЛЕФОН: (+359 2) 949 21 15
ФАКС: (+359 2) 980 87 87

E: mail@e-gov.bg
W: <https://www.e-gov.bg>
T: @SEGOVAGENCY

21.4.2017 г.

Изказване на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ Росен Желязков на кръгла маса „Национални приоритети в развитието на електронното управление в България“

21 април 2017 г., София Хотел Балкан

Здравейте,

Искам да изкажа благодарност на организаторите, защото се чувствам поканен, а не като организатор и не искам да си приписвам повече заслуги, отколкото имам. Благодаря на организаторите за това, че успяха да съберат този формат. Всъщност това е цялостният формат – научни и академични среди, администрации, бизнес, представители на политически потенциал със значителна експертиза в сферата на дигиталната трансформация на европейско ниво. Приветствам тази инициатива и в качеството си на председател на Държавната агенция „Електронно управление“ искам не толкова да направя въстъпителни думи, колкото да споделя с вас виждането си за ролята на Агенцията в процеса за развитие на електронното управление в България по-скоро като политика, като визия и приоритети.

Държавната агенция съществува вече пети месец - от декември миналата година - и още от самото начало въз основа на Стратегията (за развитие на електронното управление 2014-2020), Пътната карта (в изпълнение на Стратегията за периода 2016-2020 г.), основните приоритети, които са изложени и които вие добре познавате, работи в три основни направления:

-Оценка на наличните ресурси на електронното управление към момента;

-Преценка на необходимите ресурси за електронното управление за в бъдеще - процесите по контрол и публичност не само на проектите и дейностите, но и на бюджетите, както и на хоризонталните политики спрямо всички администрации, а по-нататък и спрямо лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги;

-Подготовка и реализация на ключовите информационни системи, регистрите и оперативната съвместимост.

Експерт връзки с обществеността
Веселин Нинов
e-mail: vninov@e-gov.bg

Тел.: +359 (2) 949 23 31
Моб.: +359 882 41 50 60

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ”

ГР. СОФИЯ 1000, УЛ. “ГЕН. ЙОСИФ В. ГУРКО” № 6
ТЕЛЕФОН: (+359 2) 949 21 15
ФАКС: (+359 2) 980 87 87

E: mail@e-gov.bg
W: <https://www.e-gov.bg>
T: @SEGOVAGENCY

За да знаем къде сме в момента, е направен един анализ на изминалите 10-15 години, откакто активно се работи в сферата на развитие на електронното управление и мисля, че всички ще се обединим около това, че са направени немалко усилия. Като че ли това прилагателно единствено определя усилията, които са направени до момента. Нашата оценка показва, че към момента, а и оценката, която се прави от външни анализатори, в т.ч. и годишните анализи на Европейската комисия за развитие на електронното управление, е, че в определени сфери имаме значителен напредък, в други сфери нямаме никакъв напредък, но не се движим много зле. Горедолу това е оценката – например, в политиките на отворените данни, по отношение на информацията в машинночетим формат, възможността на информацията за многократно използване, имаме някакъв оценен напредък. В други сфери стоим в средата или малко под средното ниво, съпоставено с останалите държави членки на ЕС. Обективно могат да се посочат няколко фактора:

1. Наличието на много хартиени процеси, ще го нарека условно, в специалните закони, което подлежи на промяна, за която тече съответната подготовка. Независимо, че ЗЕУ вмениява императивно принципи, които следва да се спазват, наличието на специални закони не позволява или оправдава администрациите да не изпълняват тези основни принципи. Това са, примерно, принципът за еднократно събиране на данни, принципът за електронизация на услугите с приоритет и други.

2. Липса на приоритизация на електронните услуги – като правихме оценка на определени информационни системи се натъкнахме на такива административни услуги, които са електронизирани, като например услугата “регистрация на ППС с животинска тяга” и се чудихме кой е потребителят на тази електронна административна услуга, но такава административна услуга съществува и тя е с всичките си функционалности.

3. Липсата на координация при изграждането на информационни системи между отделните администрации, които не надхвърлят потребностите на всяка една администрация, т.е. не може да говорим за мащаб. Разбира се, за да бъде достъпна и функционална една електронна административна услуга, тя трябва да бъде близка до потребителя, а потребителят трябва да има съответната възможност да я ползва. Затова необходимо условие е електронната идентификация, която все още липсва като национална схема. Имаме частични решения, които са функционални – това са персоналните идентификационни кодове (ПИК), които се използват за системите на НАП, НОИ и т.н., които показват всъщност колко ползваеми могат да бъдат определени услуги с оглед на това как могат да бъдат приоритизирани такива услуги.

4. Не на последно място е липсата на дигитални умения в администрациите.

Експерт връзки с обществеността
Веселин Нинов
e-mail: vninov@e-gov.bg

Тел.: +359 (2) 949 23 31
Моб.: +359 882 41 50 60

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ”

ГР. СОФИЯ 1000, УЛ. “ГЕН. ЙОСИФ В. ГУРКО” № 6
ТЕЛЕФОН: (+359 2) 949 21 15
ФАКС: (+359 2) 980 87 87

E: mail@e-gov.bg
W: <https://www.e-gov.bg>
T: @SEGOVAGENCY

Така че, това са проблемите. Ролята на Държавната агенция не е да въведе електронното управление. Ролята за въвеждането на електронното управление е „в ръцете“ на всяка административна структура, роля е на всяко лице с публични функции, на всяка организация, предоставяща обществени услуги. Ролята на Агенцията е да създава хоризонталните политики, да упражнява контрола и публичността и да реализира основните регистри, тяхната автоматизация, свързаност, както и споделената инфраструктура на електронното управление чрез Единната електронно съобщителна мрежа (ЕЕСМ) и предстоящия за изграждане Държавен хибриден частен облак (ДХЧО). По отношение на визията за развитие и политиките за развитие на електронното управление ние сме определили няколко основни приоритета, които разбира се, не са национално оригинални, а се реализират във всички държави с развито електронно управление:

Първо, фокус върху потребителя на административните услуги –занапред всички такива следва да бъдат реализирани на принципа „епизоди от живота“ и „бизнес събития“. Гражданите и бизнесът трябва да престанат да се занимават с „куриерстване“ между администрациите и с удостоверителни услуги. Удостоверителните услуги трябва да станат вътрешно-административни процеси. Като говорим за епизоди от живота и бизнес събития, имаме предвид стартиране на бизнес, покупка и управление на автомобил, започване на работа, т.е. това са процеси, които включват в себе си една съвкупност, но всъщност и бизнесът, и гражданите ги интересува резултатът, а не процесът.

Второ, електронни услуги по подразбиране – всички услуги трябва да се правят като електронни, а не да се електронизират вече налични хартиени процеси. В момента зад всяка една услуга, която се предоставя от администрациите, съществуват множество процеси и в немалко от случаите до момента всеки един процес се прави електронен. Това обаче не променя административната тежест. Дали едни процеси са хартиени или електронни, по отношение на гражданите и на бизнеса, те са просто процеси. Целта е да се премахнат или да не се фокусираме върху процесите, а да се фокусираме, както казах преди това, върху резултата.

Трето, принципът за еднократно събиране и многократно използване на данни – основен принцип. Няколко закона трябва да се променят, говоря за специални закони, за да намери това наистина своята реализация, защото докато продължава непрекъснатото изискване на данни при ползването на всяка услуга, всъщност бремето остава непроменено. Например, наскоро ми се наложи да подменя годишния стикер за зелена зона по местоживеене и за четвърти път от Центъра за градска мобилност изискаха да си представя Нотариалния акт. За четвърти път! За администрацията това е от някакво съществено значение, но за мен е тежест. А не пречи, ако Центърът има възможност, да си достъпи до

Експерт връзки с обществеността

Веселин Нинов

e-mail: vninov@e-gov.bg

Тел.: +359 (2) 949 23 31

Моб.: +359 882 41 50 60

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ”

ГР. СОФИЯ 1000, УЛ. “ГЕН. ЙОСИФ В. ГУРКО” № 6
ТЕЛЕФОН: (+359 2) 949 21 15
ФАКС: (+359 2) 980 87 87

E: mail@e-gov.bg
W: <https://www.e-gov.bg>
T: @SEGOVAGENCY

масивите в службата по вписвания и да види съсобственик ли съм или не – това ще отнеме по-малко от минута за съответния служител, но ще представлява значително облекчение или няма да се превърна в куриер на едни и същи документи. В този случай не страдам много, но в повечето случаи за хората или за бизнеса, които често ползват административното обслужване, представлява значителна загуба на време.

Друг приоритет е стандартизацията и отворените данни. Всъщност това са данни, които трябва да бъдат структурирани в машинно четим формат, така че да могат да се обменят автоматично, а не да се създават сложни интерфейси за обмен на информация между отделните регистри. Автоматичният обмен, който ще се случи след като бъдат надградени ключовите регистри в МРРБ и в МВР, ще позволят този автоматичен обмен на данни, което значително ще редуцира необходимостта от използването на удостоверителните услуги.

Друга тема, по която работи държавната агенция, е **координацията и контролът**. Както в Закона за електронното управление, така и като приоритет, е предвидено Агенцията да упражнява контрол върху бюджетирането, разходването на средства за ИКТ-активи, както и контрол върху проектните предложения и техническите спецификации за обществени поръчки на всички административни структури по повод придобиването на информационни и комуникационни активи.

Не на последно място е **развитието на споделените ресурси**, както казах, ЕЕСМ на държавата и изграждането на ДХЧО. Това са процеси, които предвиждат изграждането, надграждането и поддръжката на тези системи. Наричаме ги споделени, не защото всички администрации трябва да се ползват от това благо, а защото всички, координирано през бюджета на държавата, трябва да използват и да споделят разходите за тези активи. Това не е отговорност само на един субект. Това, заедно с бюджетния контрол, ще доведе до значителна икономия от мащаба при разходването на ресурси, за които и към настоящия момент няма реална преценка като годишна и многогодишна база. Просто защото през годините отделните администрации са правили значителна част от своите инвестиции през капиталовите разходи, за което няма възможност да бъде оценен какъв е техният размер.

Ако трябва да се обобщи накратко **каква е целта**, защото ние знаем къде тръгваме и къде трябва да стигнем във времето, поетапно и с реализацията на функционално зависими процеси, проекти и резултати, към 2022-2023 г. (нека да не ви стряска този дълъг хоризонт) ние всъщност трябва да достигнем до реална дигитална трансформация на администрацията. Администрацията трябва да работи като цифрова такава, трябва да бъде гарантиран достъпът на всички граждани и на бизнеса до електронните административни услуги чрез

Експерт връзки с обществеността
Веселин Нинов
e-mail: vninov@e-gov.bg

Тел.: +359 (2) 949 23 31
Моб.: +359 882 41 50 60

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ”

ГР. СОФИЯ 1000, УЛ. “ГЕН. ЙОСИФ В. ГУРКО” № 6
ТЕЛЕФОН: (+359 2) 949 21 15
ФАКС: (+359 2) 980 87 87

E: mail@e-gov.bg
W: <https://www.e-gov.bg>
T: @SEGOVAGENCY

повсеместна свързаност и съвместимост и при гарантиране на мрежовата и информационна сигурност и устойчивост на системите.

Трябва да бъде напълно реализирана политиката за отворените данни; граждани и бизнес да работят със своята електронна идентичност - да се идентифицират в дигиталното пространство, да упражняват своите граждански права на избори като гласуват електронно.

Това е сегашното ни виждане към процесите след 4-5 години. Разбира се, ние, тичайки към бъдещето, не осъзнаваме, че то тича към нас и ще ни предизвика с други теми, които все още ни звучат екзотично, но съвсем скоро ще бъдат реалност – темите за Big Data, за IoT и т.н., които теми ще ни изправят пред нови предизвикателства.

Благодаря за възможността на такива форуми да се споделят не само конкретни идеи, а да се споделя и визия, защото ние всички и като формиращи позиции (не искам да използвам голямата дума „визионери“) имаме ангажимент да вървим напред и да реализираме дигиталната трансформация и, от друга страна, като потребители, да се възползваме от възможностите, които технологиите ни предоставят.

Благодаря Ви за възможността да встъпя първи в този форум.

Пожелавам на участниците и на организаторите успех!